

Informatiebrochure AiNed InnovatieLabs (2024 AiNed call)

Nationale Groeifonds Programma AiNed

Het Nationale Groeifonds programma AiNed versterkt de concurrentiepositie van Nederland op het gebied van AI. AiNed is ontstaan vanuit de Nederlandse AI Coalitie in nauwe samenwerking met verschillende departementen met EZK als coördinerend departement.

Voor wie is deze informatiebrochure?

Deze brochure is bedoeld voor partijen die geïnteresseerd zijn in het opzetten en deelnemen aan één van de AiNed InnovatieLabs.

Waarom het AiNed programma?

AI is een systeemtechnologie die in afgelopen jaren wereldwijd op hoog tempo verandering teweeg heeft gebracht. Tegelijkertijd moet geconstateerd worden dat de adoptiesnelheid bij Nederlandse bedrijven achterblijft bij andere ontwikkelde economieën. Ondanks de van oudsher sterke kennispositie worden – met uitzondering van bedrijven met een eigen (AI) onderzoeksafdeling – de economische kansen van AI relatief te traag en te weinig benut door het Nederlandse bedrijfsleven.

De AiNed aanpak

Het AiNed programma richt zich op verantwoorde ontwikkeling en inzet van AI in lijn met de Europese benadering. Nieuwe AI-technologie en businessmodellen anticiperen op Europese wetgeving, zijn betrouwbaar en mensgericht, en vermijden monopolies. Op die manier levert het programma een bijdrage aan toekomstige Nederlandse economische groei en strategische autonomie over de wijze waarop AI wordt toegepast.

In totaal bestaat het AiNed programma uit twaalf inhoudelijke programmaonderdelen gericht op innovatie, transitie, educatie, de kennisbasis en het ecosysteem. De onderdelen zijn gegroepeerd in een kernprogramma van vijf – op innovatie, transitie en educatie gerichte – programmaonderdelen, aangevuld met het flankenprogramma dat zich richt op specifieke doelgroepen en Europa.

Naast het versterken van focus en samenhang van de programmaonderdelen kent AiNed een focus op specifieke maatschappelijk-economische sectoren voor de kernprogrammaonderdelen. De keuze vloeit voort uit de beperkte middelen van het AiNed programma en de ambitie om maximaal impact te realiseren. Het gaat dus om sectoren met een grote maatschappelijk-economische impact waar Nederland al een sterke positie heeft en de inzet van AI de meest transitionele impact heeft voor wat betreft het behouden en uitbouwen van de sterke positie.

De gekozen toepassingsgebieden zijn (1) gezondheid en zorg, (2) mobiliteit, transport en logistiek, (3) technische industrie, en (4) energie en duurzaamheid. Meer informatie over het AiNed programma, programmaonderdelen, structuur, en samenhang is te vinden in het AiNed narratief (2023) via de website <https://www.ained.nl>.

AiNed InnovatieLabs (2024 Stichting AiNed call)

InnovatieLabs zijn publiek-private samenwerkingen gericht op de ontwikkeling van AI-innovaties en de daar bijbehorende kennistransfer en -toepassing naar het bedrijfsleven en het sturen van de kennisontwikkeling. De AiNed InnovatieLabs richten zich in het bijzonder op het innovatieve midden- en kleinbedrijf (mkb) en start- en scale-ups in de bovengenoemde toepassingsgebieden.

Het doel van deze labs is om AI-kennis van het basisniveau (TRL 1-2) snel te ontwikkelen tot een stadium van technologievalidatie en -demonstratie (vergelijkbaar met TRL 3-5) in specifieke toepassingen. In de AiNed InnovatieLabs wordt AI-kennis en -ervaring vanuit kennisinstellingen en (deep)techbedrijven samengebracht in concrete en bruikbare AI-innovaties door middel van AI-technieken, modellen, tools en prototypes. Dit stelt bedrijven in staat om AI-innovaties sneller en effectiever op de markt te brengen. En deze aanpak levert nieuwe vragen op waarmee de participerende kennisinstellingen en (deep)tech bedrijven hun onderzoek en ontwikkeling sturen.

Een InnovatieLab focust op een specifiek toepassingsgebied en selecteert bewust AI-technologie-thema's die relevant en urgent zijn voor innovaties in dit toepassingsgebied. Op basis van een meerjarige thematisch samenwerkingsagenda van kernpartners worden kort(er) cyclische samenwerkingstrajecten met innovatieve mkb-bedrijven uitgevoerd. Deze trajecten leiden tot resultaten die concreet bruikbaar zijn voor alle deelnemers. AiNed InnovatieLabs werken op een pre-competitieve basis, waarbij geen bedrijfsspecifieke oplossingen worden ontwikkeld. Na afloop van een project wordt echter verwacht dat de deelnemende bedrijven de ontwikkelde AI-technieken, modellen, tools en innovaties overnemen en verder uitwerken tot specifieke oplossingen voor de markt (vergelijkbaar met TRL 6 en hoger).

Voor wie is het InnovatieLab?

Er zijn veel partijen die kunnen deelnemen aan één van de InnovatieLabs. Er zijn op dit moment twee rollen: kernpartners en flexibele partners. Naast deelnemende partijen is er een derde belangrijke stakeholder en dat is het management van het lab.

- **Kernpartners: Een klein aantal bedrijven en kennisinstellingen** vormen de kernpartners, zijn de dragers van de AI-thematiek en het toepassingsgebied, en zijn gecommiteerd aan de samenwerking voor de volledige looptijd van het InnovatieLab. De kernpartners dienen gezamenlijk het voorstel in en geven daarbij een hoofdaanvrager (lab lead) en technisch projectleider (tech lead) aan.
- **Flexibele partners: Flexibele ring van innovatieve MKB-bedrijven** die samen met de kernpartners werken aan concrete innovatietraject van zo'n 6 tot 18 maanden, en voor tenminste de looptijd van zo'n traject aan het InnovatieLab verbonden zijn. Bij de indiening van het InnovatieLab voorstel hebben tenminste drie (MKB) bedrijven zich gecommiteerd voor het eerste concrete innovatietraject naast de eerdergenoemde kernpartners.
- **Lab-management dat verantwoordelijk is voor het functioneren van het lab** als geheel, het bewaken van de relevantie en focus van de lange termijn (inhoudelijke en organisatorische) activiteiten, en het betrekken van mkb-bedrijven bij de trajecten binnen het InnovatieLab.

Subsidieregeling en planning

- Het totale subsidiebudget is ongeveer € 21 miljoen.
- Er worden twee ronden van toekenning georganiseerd. In de eerste ronde worden maximaal vier InnovatieLabs gehonoreerd; het resterend aantal wordt in de tweede ronde toegekend. Per toepassingsgebied is in principe budget voor één toewijzing. Afhankelijk van de kwaliteit van aanvragen kan dit ook geen of meer toewijzingen zijn.
- InnovatieLabs kunnen een subsidie tot € 3,5 miljoen aanvragen.
- Hiervan is tussen de € 1,0 miljoen en € 2,0 miljoen bestemd voor de deelnemende kennisinstellingen voor subsidie ter ondersteuning van personeelskosten of (im)materiële activa.

- Ondernemingen en maatschappelijke organisaties komen in aanmerking voor subsidie ter ondersteuning van personeelskosten of (im)materiële activa. Zij ontvangen gezamenlijk een subsidie van tussen de € 1,5 miljoen en € 2,5 miljoen. Deze bijdrage dekt maximaal 40% van de totale kosten van de ondernemingen en maatschappelijke organisaties. Het dekkingspercentage kan verschillen per partij waarbij wettelijke kaders dienen te worden gevolgd. De resterende minimaal 60% van de totale kosten, dat wil zeggen het verschil tussen de totaal gemaakte kosten en totaal ontvangen subsidie of in-kind/cash bijdragen, wordt aangemerkt als eigen bijdrage van de ondernemingen en maatschappelijke organisaties. Deze eigen bijdrage ligt tussen de € 2,25 miljoen en € 3,75 miljoen.
- Middelen worden initieel toegewezen voor de eerste 36 maanden. Na een midterm review worden de resterende middelen toegewezen. Een uitzondering wordt gemaakt voor promovendi die bij kennisinstellingen worden aangesteld, waarvoor direct de volledige financiering wordt toegekend.
- Kennisinstellingen kunnen subsidie ontvangen voor (toegepast) onderzoek, technologie transfer en disseminatie.
- Naar verwachting zal de call for proposals begin van Q1 in 2024 worden gelanceerd met als streven voor zomer 2024 de eerste InnovatieLabs toe te kennen. Hiertoe dienen voorstellen eind Q1 ingediend te zijn.
- De Stichting AiNed is verantwoordelijk voor de call, het selectieproces en de contractvorming van AiNed InnovatieLabs.

De AiNed InnovatieLabs versterken strategisch het nationale AI-ecosysteem

- AiNed streeft een gebalanceerd portfolio van InnovatieLabs na, en een uitstekende inbedding in het nationale AI-ecosysteem.
- De Stichting AiNed organiseert co-creatie workshops om de brede consortiavorming en de optimale aansluiting bij de prioriteiten van de AI-hubs en de NL AIC werkgroepen op het gebied van de genoemde toepassingsgebieden te realiseren.
- AI-hubs en NL AIC werkgroepen hebben een belangrijke katalyserende rol bij de projectvorming om te komen tot kwalitatief goede voorstellen. Elk AiNed InnovatieLab consortium wordt daarom geadviseerd om afstemming te zoeken met de relevante AI-hub(s) en NL AIC werkgroep.
- Deelname aan de co-creatie workshops is verplicht voor de InnovatieLab hoofdaanvrager (lab lead) en technisch projectleider (tech lead).
- De rol van de AI-hubs bij de uitvoering van de geselecteerde InnovatieLabs zal in de eerste helft van 2024 worden uitgewerkt. De AI-hubs kunnen geen medeaanvragers zijn, dat wil zeggen medewerkers van AI-hub teams kunnen geen onderdeel zijn van een AiNed InnovatieLab aanvraag.
- Heldere procedures voor de selectie van innovatietrajecten en afstemming met andere AiNed projecten zijn een vereiste, zodat bijvoorbeeld geselecteerde cases uit Learning Communities binnen InnovatieLabs opgeschaald worden tot innovatietrajecten.
- Een InnovatieLab heeft bij aanvang een plan voor hoe het samenwerkingsplatform te continueren na afloop van de AiNed financiering.

Kwalificeert mijn initiatief als een InnovatieLab, een Learning Community of een ELSA Lab?

- **AiNed InnovatieLabs:** Als het doel is om concrete innovaties te bevorderen door AI-kennis op basisniveau zo snel mogelijk naar het niveau van technologievalidatie en -demonstratie in specifieke toepassingsomgevingen te brengen door middel van concrete AI-technieken, modellen, en tools, dan past een initiatief bij AiNed InnovatieLabs.
- **AiNed Learning Communities:** Als het doel is om werknemers en studenten gezamenlijk een leerproces te laten doorlopen aan de hand van een case, en daarbij het vergroten van moderne AI-kennis en -kunde voorop staat, dan past een initiatief bij AiNed Learning Community.
- **AiNed ELSA Labs:** Als het doel is om te onderzoeken op welke wijze wetgevende kaders, zoals de AI Act en gegevensbescherming (zoals bijvoorbeeld AVG), toegepast en doorontwikkeld

moeten worden vanuit een samenhangend ethical, legal en social perspectief aan de hand van specifieke cases, dan past een initiatief bij AiNed ELSA Labs.

Contactinformatie

info@ained.nl

www.ained.nl

De inhoud van deze informatiebrochure is onder voorbehoud van het vaststellen van de inhoud van de definitieve regeling en derhalve is het niet mogelijk hier enige rechten aan te ontleen.

© AiNed, december 2023

